

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(586)

71. posiedzenie
Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia
w dniu 17 grudnia 2002 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych do ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.
2. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych do ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawy o systemie oświaty.

(Początek posiedzenia o godzinie 19 minut 40)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Marek Balicki)

(Brak nagrania)

Przewodniczący Marek Balicki:

Poprawka pierwsza odnosi się do w art. 1 i polega na tym, że w pkt 4, w art. 5a, skreśla się ust. 4. To jest poprawka zgłoszona przez senatora Czaję.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką pierwszą.

Kto jest za przyjęciem poprawki pierwszej, proszę o podniesienie ręki. (0)

Kto jest przeciw? (7)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Dziękuję.

Stwierdzam, że komisja jednomyślnie odrzuciła poprawkę pierwszą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką drugą. Jest to poprawka Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia. Odnosi się ona do art. 1 pkt 7 i polega na tym, że w art. 6c w ust. 9 w pkt 1 wyrazy „o prawie osoby niepełnosprawnej do korzystania z ulg i uprawnień” zastępuje się wyrazami „o których mowa w art. 5a”.

Czy są jakieś uwagi do tej poprawki

Jeśli nie, to głosujemy.

Kto jest za przyjęciem poprawki drugiej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 7 głosami, przyjęła poprawkę drugą.

Przechodzimy do poprawki trzeciej. Jest to również poprawka Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia. W zmianie siódmej proponuje się skreślenie...

Prosiłbym panią mecenas o zabranie głosu.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner:**

Jest to skreślenie uregulowania, z powodu którego mogłoby powstać wrażenie, że orzeczenie o stopniu niepełnosprawności automatycznie powoduje utratę uprawnień do kierowania pojazdem. Tymczasem w rzeczywistości tak nie jest, ponieważ każde uprawnienie do kierowania pojazdem podlega sprawdzeniu przez odpowiednie podmioty, to znaczy przez lekarzy. To są podmioty uprawnione do tego typu orzekania.

Przewodniczący Marek Balicki:

To taka nadregulacja, tak?

Czy pani minister chciałaby zabrać głos?

Pełnomocnik Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych Jolanta Banach:

To rzeczywiście jest nadregulacja, która na dodatek dyskryminuje osoby niepełnosprawne będące kierowcami, traktując je w szczególny sposób.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania?

Jeśli nie ma, to przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki trzeciej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 7 głosami, przyjęła poprawkę trzecią.

Teraz poprawka czwarta, którą przegłosujemy łącznie z poprawką dziewiętnastą. Poprawki te dotyczą zmiany brzmienia ust. 3, odnoszącego się do warsztatów terapii zajęciowej. Takie właśnie kompromisowe rozwiązanie komisja wypracowała.

Czy pani mecenas chciałaby...

Główny Specjalista do spraw Legislacji

w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner:

Można powiedzieć, że jest to złagodzenie zasad wprowadzonych do ustawy w wersji przyjętej przez Sejm. Sejm bowiem rezygnuje z dofinansowywania ze środków PFRON kosztów uczestnictwa w terapii stałych pensjonariuszy domów pomocy społecznej, a w poprawce rozwiązanie to zostało złagodzone – dofinansowanie to będzie zależne od procentowego wskaźnika udziału w tych warsztatach osób przebywających na stałe w domach pomocy społecznej.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Pani Minister?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Czy ktoś chciałby zadać pytanie?

Jeśli nie, to przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki czwartej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 7 głosami, przyjęła czwartą poprawkę.

Przechodzimy do poprawki piątej. Jest to również poprawka Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, także o charakterze legislacyjno-porządkującym, bo w art. 10d ust. 1 mówi się o rejestrach i to jest...

Czy pani mecenas chciałaby zabrać głos?

A pani minister?

Czy są pytania?

Jeśli nie ma, to przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki piątej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 7 głosami, przyjęła poprawkę piątą.

Przechodzimy do poprawki szóstej. Jest to również poprawka Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia. Dotyczy ona progów dochodowych w przypadku korzystania z dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych.

Pani Mecenasa, proszę bardzo.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner:**

Jest to inny sposób odniesienia się do obliczania dochodu uprawniającego do ubiegania się o dofinansowanie. W ustawie przyjętej przez Sejm dochód ten odnosi się do kryteriów zapisanych w ustawie o pomocy społecznej. W poprawce zmienia się tę relację – odnosi się go do przeciętnego wynagrodzenia; wskazany jest procent tego wynagrodzenia. Jest to inny sposób liczenia, który rzutuje na możliwość skorzystania z prawa ubiegania się o to dofinansowanie.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Pani Minister?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Czy są jakieś pytania dotyczące tej poprawki? Nie ma.

Przystępujemy zatem do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki szóstej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 7 głosami, poparła poprawkę szóstą.

Przechodzimy do poprawki siódmej. Jest to poprawka Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia o charakterze legislacyjno-porządkującym.

Pani Mecenasa?

Pani Minister?

Czy są jakieś pytania?

Przystępujemy zatem do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki siódmej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 7 głosami, przyjęła poprawkę siódmą.

Przechodzimy do poprawki ósmej. Jest to poprawka senatorów: Bieli, Dzidy i Izdebskiego.

Prosiłbym bardzo panią mecenasa o wyjaśnienia.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner:**

Jest to poprawka, która dotyczy nałożonego przez ustawę obowiązku zwiększania procentowego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych przez niektóre podmioty. Tymi podmiotami są państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne będące jednostkami budżetowymi, zakładami budżetowymi albo gospodarstwami pomocniczymi, instytucje kultury oraz jednostki organizacyjne zajmujące się statutowo ochroną dóbr kultury uznanych za pomnik historii. Poprawka dołącza do tych podmiotów jeszcze jeden, właściwie na tym polega. Nie zmienia się tu procentowego wskaźnika, lecz dołącza tylko do kręgu wymienionych podmiotów jeszcze jeden, to znaczy samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Czy pani minister chciałaby zabrać głos?

Pełnomocnik Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych Jolanta Banach:

Szanowni Państwo, sprawa zwiększenia wskaźnika zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych administracji samorządowej bądź rządowej, w zakładach budżetowych, instytucjach kultury itd. była zawsze bardzo żywo dyskutowana przy każdej nowelizacji tej ustawy, dlatego że system pobierania składek na PFRON jest systemem quasi-karnych składek z tytułu niezatrudniania osób niepełnosprawnych. Tak więc instytucje te w sytuacji, gdy nie tyle nawet nie chcą, co nie mogą zatrudniać osób niepełnosprawnych, są zmuszone do płacenia składki na PFRON.

Największym beneficjentem umorzeń składek na PFRON są właśnie zakłady opieki zdrowotnej. Umorzenia, o których decyduje druga instancja, czyli w myśl ordynacji podatkowej minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w ubiegłym roku wynosiły około 100 milionów zł. Gdyby więc dzisiaj wprowadzić to kroczące, postępujące podwyższanie wskaźnika, to mogłoby to oznaczać pogorszenie sytuacji zozów, czyli doprowadzenie do tego, że byłyby one zmuszone płacić więcej z tytułu składek na PFRON.

Poza tym zakłady opieki zdrowotnej to szczególne podmioty, które wykonują usługi na rzecz osób chorych i niepełnosprawnych. W moim przekonaniu to jest tutaj rozstrzygające. One z tego względu są naprawdę w innej sytuacji niż na przykład administracja samorządowa czy rządowa. Tak więc jest to bardzo ryzykowna poprawka, Szanowni Państwo.

Przewodniczący Marek Balicki:

Pan senator Cieślak, proszę bardzo.

Senator Jerzy Cieślak:

Pani Minister, jeżeli pani byłaby tak uprzejma, to prosiłbym o powtórzenie, na czym polega zagrożenie pogorszeniem sytuacji samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej po przyjęciu tej poprawki.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pełnomocnik Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych Jolanta Banach:

Panie Senatorze, jest dokładnie tak, jak mówi pani senator Sienkiewicz. Dzisiaj ustawowy wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zozach wynosi 2%. Poprawka, którą wprowadził Sejm, zwiększa ten wskaźnik zatrudnienia w sposób kroczący, czyli tak naprawdę pogarsza sytuację zozów, w tym sensie, że po prostu będą musiały więcej płacić.

Przewodniczący Marek Balicki:

Ta poprawka pogorszy więc w przyszłości ich sytuację, tak?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Głos z sali: Z upływem czasu.)

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania? Jeśli nie, to możemy przystąpić do...

Czy są potrzebne dodatkowe informacje?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Proszę bardzo.

Pełnomocnik Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych Jolanta Banach:

Przepraszam bardzo, ale nie majstrujmy przy wskaźnikach tak na gorąco. Ta ustawa ma roczne vacatio legis. Jeśli w trakcie wdrażania przepisów okaże się, że mamy jeszcze coś do zrobienia w tej sprawie, to oczywiście będziemy otwarci na nowelizację. Takie zmienianie wskaźników ad hoc jest ryzykowne.

Przewodniczący Marek Balicki:

Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Pani senator Sienkiewicz, jak się domyślam.

(Senator Krystyna Sienkiewicz: Nie, dziękuję bardzo, ja po prostu zgłaszam sprzeciw wobec poprawki ósmej zaproponowanej w takim brzmieniu.)

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy zatem do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki ósmej, proszę o podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 9 głosami, nie rekomenduje poprawki ósmej.

Poprawka dziewiąta to poprawka Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia o charakterze legislacyjno-porządkowym.

Czy pani mecenas chciałaby zabrać głos?

Pani Minister?

Czy są jakieś pytania?

Jeśli nie, to przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki dziewiątej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 9 głosami, rekomenduje poprawkę dziewiątą.

Przystępujemy do poprawki dziesiątej. Jest to poprawka zgłoszona przez pana senatora Czaję.

Oddaję głos panu senatorowi.

Senator Gerard Czaja:

Tak, to ja jestem sprawcą.

Szanowni Państwo, mam wątpliwości, czy ten 1% spowoduje jakąś drastyczną zmianę finansowania, jak pani minister powiedziała, bowiem to wyliczenie zawsze będzie nieprecyzyjne, dlatego że my nigdy dokładnie nie wiemy, ile jest tych osób niepełnosprawnych itd. To jest pierwszy argument, który według mnie przemawiałby za tym, żeby ewentualnie 49% zmienić na 50%.

Drugim zaś argumentem, który zresztą sama pani minister w swoim wystąpieniu przedstawiła, jest to, że w tej chwili w najgorszej sytuacji ekonomicznej są zakłady pracy chronionej będące własnością spółdzielczą. A sądzę, że ta zmiana w największym stopniu będzie dotyczyć właśnie tej grupy, ma ona bowiem najwyższy wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, i to również z lekkim stopniem niepełnosprawności. Tak więc opowiadam się za tym i proponuję, żeby szanowna komisja była uprzejma przyjąć tę poprawkę.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo panu senatorowi.

Proszę panią mecenas... Nie ma już żadnych uwag, tak?

Czy może pani minister chciałaby się do tego ustosunkować?

Pełnomocnik Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych Jolanta Banach:

Tak. Jest to rzeczywiście uwaga merytoryczna, Panie Senatorze. Otóż chcę powiedzieć, że te wszystkie obliczenia, jak już mówiłam, były dokonywane w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny w Sejmie we współpracy z Ministerstwem Finansów. Mogę państwa zapewnić, że kwota 1 miliarda 350 milionów zł – bo część z tego wróci w postaci podatku dochodowego od osób fizycznych, tak więc jest to kwota większa niż kwota zwrotu VAT za 2001 r. – była precyzyjnie dzielona, że się tak wyrażę, na stopnie niepełnosprawności. No i wyszło, jak wyszło. Mnie osobiście, jeśli mogę wyrazić swoje zdanie, też się nie podoba te 49%, bo to zawsze jest komplikacja przy obliczaniu. Niemniej jednak, niestety, nie mam upoważnienia Rady Ministrów i ministra finansów do zmiany stanowiska rządu w tej kwestii, a rozwiązanie to niewątpliwie rodzi skutki finansowe. Proszę zauważyć, iż po 2004 r. trudny do oszacowania strumień środków będzie kierowany również na otwarty rynek pracy, a nie tylko na chroniony. My jesteśmy w stanie oszacować skutki podwyższenia dofinansowania przeznaczonego dla osób z lekkim stopniem niepełnosprawności na chronionym rynku pracy na podstawie obecnego stanu zatrudnienia osób zaliczonych do tej grupy niepełnosprawnych, nie jesteśmy jednak w stanie oszacować tych skutków dla otwartego rynku pracy.

Panie Senatorze, nie mogę więc zająć w tej sprawie stanowiska w imieniu rządu. To już, jak myślę, jest decyzja, którą powinni podjąć państwo senatorowie.

Poza tym chcę powiedzieć, Panie Senatorze, że to podwyższenie nie będzie miało tak dużych skutków dla spółdzielni, jak wynikałoby to z pańskiej wypowiedzi. Spółdzielnie bowiem wprawdzie zatrudniają największą liczbę osób niepełnosprawnych, to jest około 67,5%, ale głównie o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zwłaszcza o określonym rodzaju niepełnosprawności – osoby z upośledzeniem umysłowym, osoby niewidome itp., a w wypadku takich osób dofinansowanie jest większe. Tak więc przykro mi...

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Pan przewodniczący Cieślak, proszę.

Senator Jerzy Cieślak:

Znamy panią minister Jolanę Banach jako osobę, która zawsze prezentuje jednoznaczne, zdecydowane i poparte określonymi analizami stanowisko. Z wypowiedzi pani minister wynika, że jest pewna wątpliwość co do zasadności tej poprawki lub jej bezzasadności. Jedno jednak pani minister stwierdziła jednoznacznie – że nie ma uprawnień do zmiany stanowiska rządu w tej sprawie.

Jeżeli poprawkę pana senatora Czai odrzucimy, to nie stworzymy już możliwości... Przecież ustawa i tak wróci do Sejmu, ponieważ są zgłoszone inne poprawki, a więc przedłużenie procesu legislacyjnego nie będzie wynikało tylko z przyjęcia tej jednej poprawki. Będzie to rezultatem tego, że są zgłoszone także inne poprawki. Jeżeli poprawkę pana senatora Czai odrzucimy, to zamkniemy drogę do powtórnej refleksji w Sejmie nad skutkami zmiany 49% na 50% i do przeprowadzenia w tej sprawie powtórnych analiz o charakterze ekonomicznym. Jeżeli zaś ta poprawka zostanie przyjęta, to stworzymy Sejmowi, czyli posłom, możliwość powtórnej analizy zasadności podjętej decyzji w kontekście konkretnej propozycji zmiany tego zapisu.

Będę głosował za przyjęciem tej poprawki.

Przewodniczący Marek Balicki:

Pan senator Czaja, proszę.

Senator Gerard Czaja:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Chciałbym jeszcze dodać, Pani Minister, że w pierwotnej wersji dofinansowanie było o 5% mniejsze. Dołożono teraz, to znaczy posłowie dołożyli, do dofinansowania każdej grupy dodatkowe 5%.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, rozumiem, to jest taki mechanizm. W związku z tym uważam, że gdyby z Senatu wyszła taka propozycja, to ten 1% byłby szansą, bo a nuż byłby to dodatkowy 1% dla ZPCh. Jeżeli jednak rzeczywiście będzie to niezgodne z wizją rządu, to Sejm może to odrzucić.

Stąd moja prośba, by przychylając się do propozycji pana senatora Cieślaka, rozważyli państwo możliwość przyjęcia tej poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze pan senator Cieślak, proszę.

Senator Jerzy Cieślak:

Może tu chodzi nie tyle o wizję rządu, ile o konkretny rachunek ekonomiczny. Dziękuję.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Nie ma pytań.

Możemy głosować.

Kto jest za przyjęciem poprawki dziesiątej, pana senatora Czai, proszę o podniesienie ręki. (5)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (4)

Stwierdzam, że poprawka została zaopiniowana pozytywnie.

Przechodzimy do poprawek jedenastej i dwunastej, które przegłosujemy łącznie. Są to poprawki złożone przez panią senator Stradomską.

Oddaję głos wnioskodawczyni.

Senator Alicja Stradomska:

Wracam do tego, o czym mówiłam na poprzednim posiedzeniu komisji. Po analizie stwierdzam, że poprawka dotyczy po prostu kontroli. Chodzi o to, żeby był jeszcze jeden podmiot kontrolujący. Kompetencje w zakresie kontroli przekazane są na niższy szczebel – wojewodom. W związku z tym wojewoda powinien mieć jak najwięcej do powiedzenia w tej kwestii i jako zarządzający na danym terenie powinien mieć możliwość egzekwowania zaleceń dotyczących nieprawidłowości. I tak to się już dzieje. Z informacji, jakie uzyskałam, wynika, że niektórzy wojewodowie w większych miastach powołali nawet grupy, które kontrolują prawidłowość zatrudniania osób niepełnosprawnych i działalność zakładów pracy chronionej.

W związku z tym podtrzymuję tę poprawkę.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Czy pani mecenas chciałaby coś powiedzieć?

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner:**

Chodzi mi o pewne względy formalne. Chciałabym powiedzieć, że w ustawie w ust. 3d wymienione są dwa podmioty: wojewoda i Państwowa Inspekcja Pracy, które mają przedstawiać pełnomocnikowi informacje o wynikach kontroli. Jeżeli byśmy dodali do nich jeszcze jeden podmiot... To jest troszeczkę kontrowersyjne, czy jest to zasadne ze względów merytorycznych. Właściwy urząd skarbowy nie przedstawiałby żadnych informacji o wynikach kontroli pełnomocnikowi. Poza tym należałoby również zwrócić uwagę na poprawkę dwunastą – bo te poprawki mają być przegłosowane łącznie – która zabiera pełnomocnikowi dość istotną część narzędzi umożliwiających przeprowadzenie kontroli. Ta poprawka budzi pewne wątpliwości i skłania do namysłu. Chodzi o to, czy byłoby to zasadne i celowe i czy nie koliduje to z intencją ustawy.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo, Pani Mecenas.
Teraz poproszę panią minister.

Pełnomocnik Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych Jolanta Banach:

Mamy takie same wątpliwości jak pani mecenas, ale chciałabym rozszerzyć tę kwestię. Proszę zważyć, Pani Senator, że uprawnienia w zakresie nadawania statusu posiada wojewoda, a drugą instancją, odwoławczą, w zakresie nadawania i odbierania statusu jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Jeżeli pełnomocnikowi odbierze się uprawnienia w zakresie inicjowania kontroli spełniania warunków koniecznych do uzyskania statusu ZPCh, to nie będzie on mógł właściwie pełnić swojej funkcji instancji odwoławczej, którą wykonuje dla dobra pracodawcy. Czasami bowiem ta druga instancja, odwoławcza, jest szansą dla pracodawcy, dla zakładu pracy chronionej. To po pierwsze. Po drugie, jeśli się wczytamy w treść tej poprawki, to, choć pani twierdzi, że wojewodom należy przyznać jak najwięcej uprawnień w zakresie kontroli, w myśl zasady, że wszystko przekazuje się na niższy szczebel, okazuje się, że wojewoda, który przyznaje status i stwierdza jego utratę, wedle pani poprawki ma prawo tylko do badania tego, czy są spełniane warunki dotyczące dostępu osób niepełnosprawnych do doraźnej i specjalistycznej opieki medycznej. Nie jest to więc poszerzenie zakresu uprawnień wojewody, to jest istotne jego ograniczenie. Wojewoda, który powinien stwierdzać, czy są uprawnienia do uzyskania statusu ZPCh, i decydować o jego odebraniu, raptem bada tylko, czy zapewnione są doraźna i specjalistyczna opieka medyczna i usługi rehabilitacyjne. Jest to ograniczenie jego kompetencji.

Wedle pani poprawki tylko Państwowa Inspekcja Pracy badałaby wskaźnik zatrudnienia, nikt więcej. Z kolei właściwy urząd skarbowy zajmowałby się jedynie kontrolą w zakresie prowadzenia ewidencji przychodów i rachunku PFRON. A spełnienie tych wszystkich warunków jest konieczne do nadania statusu ZPCh, co ma robić wojewoda, który nie ma do tego odpowiednich instrumentów, podobnie jak pełnomocnik.

Tak więc podzielamy opinię pani mecenas. Jest to bardzo ryzykowna poprawka.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo, Pani Minister.

Czy są jakieś pytania?

Czy wnioskodawczynie chciałaby jeszcze zabrać głos?

(*Senator Alicja Stradowska: Nie, dziękuję bardzo.*)

Przystępujemy zatem do głosowania.

Głosujemy łącznie nad poprawkami jedenastą i dwunastą.

Kto jest za przyjęciem obu poprawek zgłoszonych przez panią senator Stradowską, proszę o podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

1 senator głosował za, 5 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu, czyli poprawki nie uzyskały rekomendacji.

Przechodzimy do poprawki trzynastej. Jest to poprawka Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia. W zasadzie też jest to poprawka o charakterze legislacyjnym. Tam, gdzie jest mowa o planach, powinno się znaleźć nie tylko opracowanie, ale i realizacja.

Czy pani mecenas chciałaby zabrać głos?

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner: Myślę, że nie ma potrzeby. Ta poprawka ze względów legislacyjnych jest bardzo wskazana.)

Dziękuję bardzo.

Czy pani minister chciałaby coś dodać?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Czy są jakieś pytania?

Jeśli nie, to przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki trzynastej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 9 głosami, rekomenduje przyjęcie poprawki trzynastej.

Przechodzimy do poprawki czternastej. Jest to również poprawka Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia i ma ona zbliżony charakter do poprawki trzynastej.

Czy pani mecenas chciałaby zabrać głos?

Pani Minister?

Czy są pytania?

Przystępujemy zatem do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki czternastej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie przyjęła poprawkę czternastą.

Poprawka piętnasta jest zgłoszona przeze mnie. Ona też w zasadzie ma charakter legislacyjno-porządkowy, eliminuje bowiem pewien błąd, który się znalazł w sposób niezamierzony w ustawie.

Czy pani mecenas chciałaby zabrać głos?

Pani minister? Nie.

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki piętnastej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 9 głosami, rekomenduje przyjęcie poprawki piętnastej.

Przechodzimy teraz do poprawki szesnastej, którą przegłosujemy łącznie z poprawką dwudziestą pierwszą.

Prosiłbym bardzo panią mecenas o omówienie tych poprawek.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner:**

Jest to poprawka, która w pewnym sensie rozszerza materię ustawy, ale się z nią łączy, ponieważ orzekanie o stopniu niepełnosprawności i... To, co w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów rozumie się przez stopień niepełnosprawności, jest ściśle związane z ustawą o pomocy społecznej, jeśli chodzi o instytucję zasiłku stałego z pomocy społecznej przysługującego osobom, które nie są zatrudnione, ale opiekują się w sposób długotrwały dzieckiem niepełnosprawnym; chodzi o dziecko, które ukończyło szesnaście lat. Ma to na celu to, żeby osoby opiekujące się dziećmi

niepełnosprawnymi nie były w jakiś sposób pokrzywdzone, jeśli chodzi o ich uprawnień, i żeby nie miały utrudnień w uzyskiwaniu tych uprawnień. Materie tych ustaw są ze sobą bardzo ściśle związane i stąd potrzeba uzupełnienia tego uregulowania.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Nie jest to zasadniczo sprzeczne z kompetencjami Senatu, tak?

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner: Nie, nie jest sprzeczne.)

Pełnomocnik Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych Jolanta Banach:

Bardzo gorąco popieramy tę poprawkę. Ona rzeczywiście upraszcza ludziom życie. Nie trzeba jeszcze raz stawać przed zespołem do spraw orzekania o niepełnosprawności, bo już uzyskanie orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności powoduje automatycznie otrzymanie uprawnienia do zasiłku stałego. Tak więc bardzo gorąco to popieramy.

Przewodniczący Marek Balicki:

Przystępujemy do głosowania łącznie nad poprawkami szesnastą i dwudziestą pierwszą.

Poprawka dwudziesta pierwsza ustala wejście tego przepisu w życie z mocą wsteczną od 1 stycznia 2003 r.

Kto jest za przyjęciem poprawek szesnastej i dwudziestej pierwszej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 9 głosami, przyjęła poprawki szesnastą i dwudziestą pierwszą.

Przechodzimy do poprawki siedemnastej, którą przegłosujemy łącznie z poprawkami osiemnastą i dwudziestą.

Proponuję więc od razu łącznie je omówić.

Są to poprawki zgłoszone przez panią senator Sadowską.

Proszę bardzo, Pani Senator.

Senator Wiesława Sadowska:

Przed chwileczką referowałam te poprawki, ale powtórzę wszystko. Dotyczą one w gruncie rzeczy tego, żeby jeszcze przez jeden rok, do 1 stycznia 2004 r., obowiązywał poprzedni system refundowania kosztów przysposobienia stanowiska pracy i tworzenia nowego stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych. Ja rozumiem, że ta poprawka rodzi jakieś skutki finansowe, ale wydaje mi się, że byłoby to niewielkie ustępstwo na rzecz pracodawców, którzy zgłaszali tyle zastrzeżeń do tej ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Pani Mecenase, proszę bardzo.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner:**

Nie mam zastrzeżeń do tej poprawki.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję.

Proszę panią minister o zabranie głosu.

Pełnomocnik Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych Jolanta Banach:

Myślę, że jest to decyzja, którą muszą już podjąć państwo senatorowie. Trzeba po prostu dokonać wyboru pomiędzy określonymi jakościami. Chodzi o to, czy utrzymujemy jeszcze przez rok przepis, który w sposób ewidentny jest niezgodny z ustawą o dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej. Jest on niezgodny i z naszą polską ustawą, i z przepisami unijnymi, zwłaszcza z art. 86 i 87 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, wprowadzającymi zasadę bezpośredniego wiązania wielkości pomocy z rzeczywistymi kosztami wynikającymi z tytułu niepełnosprawności.

Chciałabym tylko powiedzieć, że przedstawiliśmy pani senator opinie i KIE, i, mam nadzieję, UOKiK o utrzymywaniu w mocy tego przepisu. On w wymiarze finansowym, że tak powiem, rodzi daleko idące konsekwencje. My monitorujemy koszty tworzenia stanowisk pracy. Mam przed sobą dane z pięćdziesięciu dwu powiatów wraz z informacją o ocenie tak zwanej kreacji nowych miejsc pracy. Co to znaczy? Wskaźnik kreacji nowych miejsc pracy to stosunek liczby utworzonych stanowisk pracy do liczby osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy w danym powiecie. Tam, gdzie pieniądze są przeznaczane na utworzenie nowych miejsc pracy, wskaźnik kreacji wynosi 4,2%. Na przykład w Lwówku Śląskim dla pracownika administracyjno-biurowego utworzono miejsce pracy za 50 tysięcy zł, dla pracownika do obsługi sprzętu biurowego – za 50 tysięcy zł, dla pomocnika kucharza – za 22 tysiące zł, dla dróżnika – za 43 tysiące zł, dla fizjoterapeuty – za 41 tysięcy zł, dla referenta do spraw księgowości – za 45 tysięcy zł. To powoduje, że pieniądze przekazane zgodnie z algorytmem powiatowi przeznaczane są głównie na utworzenie nowych miejsc pracy, a w związku z tym mniej jest ich na przystosowanie miejsc pracy. Dlatego wskaźnik kreacji nowych miejsc pracy wynosi właśnie 4,2%. Dla porównania – są takie powiaty, które wykorzystywały te środki tylko na przystosowanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Były to Strzyżów i Bochnia. W Strzyżowie wskaźnik kreacji nowych miejsc pracy wyniósł 27,3%, a w Bochni – 24%. Tak więc to nie jest tak, że nie mamy o tym potrzebnej wiedzy, nie monitorujemy tego, nie wiemy, jak to się kształtuje. Oprócz komplikacji prawnych, czyli niezgodności tak brzmiącego przepisu z ustawą o dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy i z dyrektywami Unii Europejskiej, mamy jeszcze taki właśnie problem. To widać gołym okiem, bo fundusz co roku monitoruje tworzenie miejsc pracy i przystosowywanie ich dla osób niepełnosprawnych.

Tak więc po tych moich wyjaśnieniach od decyzji państwa senatorów zależy wybór rozwiązania.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo, Pani Minister.

Czy są jakieś pytania?

Czy pani senator wnioskodawczyni chciałaby zabrać głos?

Przystępujemy zatem do głosowania.

Przypominam, że głosujemy łącznie nad poprawkami siedemnastą, osiemnastą i dwudziestą.

Kto jest za przyjęciem poprawek siedemnastej, osiemnastej i dwudziestej, proszę o podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

1 senator głosował za, 4 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu, czyli poprawki nie uzyskały rekomendacji.

Przechodzimy do poprawki...

Czy nad poprawką dziewiętnastą głosowaliśmy?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dwudziesta była przegłosowana. A dwudziesta pierwsza? Nie była, tak?

(Głosy z sali: Była.)

Została nam zatem poprawka dwudziesta druga.

Proszę bardzo, Pani Mecenass.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner:**

Chodzi o uprawnienia do otrzymywania zasiłku pielęgnacyjnego, o którym mówi art. 6, oraz zasiłku stałego z pomocy społecznej. Poprawka dotyczy wykazywania jeszcze przez jakiś czas uprawnień do tych zasiłków na podstawie zaświadczeń, a nie orzeczeń zespołów orzekających o niepełnosprawności. Chodzi o wejście w życie tych przepisów tak, aby nie było luki prawnej w przepisach odnoszących się do osób, które korzystają z tych zasiłków.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Pani Minister?

Pełnomocnik Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych Jolanta Banach:

Nie ukrywam, że była to moja osobista inspiracja. Tego akurat nie uzgadniałam z całym rządem, ale nie żałuję tego. Zespoły orzekające zwyczajnie nie mogą się uporać z orzekaniem. W tym roku złożono rekordową liczbę wniosków o orzeczenie niepełnosprawności, zwłaszcza w sprawie dzieci – chyba pięćset osiemdziesiąt tysięcy. Orzeczenie o niepełnosprawności daje gwarancję uzyskania stałego świadczenia i dlatego nie należy się w tym wypadku ludziom dziwić. W związku z tym myślę, że zasadne jest przedłużenie terminu ważności tych zaświadczeń.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś pytania?

Jeśli nie ma, to przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki dwudziestej drugiej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja 9 głosami, czyli jednogłośnie, rekomenduje przyjęcie poprawki dwudziestej drugiej.

Nie musimy głosować nad całością.

(Głos z sali: Nie.)

Pozostaje wyznaczenie senatora sprawozdawcy.

(Rozmowy na sali)

Czy ja mam być ponownie sprawozdawcą?

Dobrze, jeżeli komisja nie ma innych propozycji, to przyjmuję tę funkcję.

W ten sposób wyczerpaliśmy punkt pierwszy porządku obrad.

Dziękuję bardzo za udział pani minister i innym przedstawicielom Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, dziękuję pani mecenas Langner.

Przystępujemy do omawiania drugiej ustawy, ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ja właśnie tak czytam ten tytuł i czytam i... My go poprawiamy czy nie?

(Głos z sali: Nie.)

No dobrze.

...oraz ustawy o systemie oświaty.

W czasie debaty plenarnej zostały zgłoszone cztery poprawki, wszystkie przez panią senator Stradomską. Proponowałbym, żeby zachować taki sam tryb, jak przy ustawie o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej.

Poprawka pierwsza jest zgłoszona łącznie z poprawkami szóstą i dziewiątą.

Prosiłbym panią senator Stradomską o przedstawienie tych poprawek.

Senator Alicja Stradomska:

Te poprawki doprecyzowują ustawę. W pierwszym przypadku chodzi o to, że w ustawie mówi się o pobieraniu od osób bezrobotnych, poszukujących pracy i pracowników przez agencję zatrudnienia opłat innych niż wymienione, a po zmianie byłoby tak: pobieranie opłaty przez agencję zatrudnienia od osób, dla których poszukuje ona zatrudnienia... Ta zmiana polega tylko na tym.

Jeżeli chodzi o poprawkę szóstą, to poprzednio w ustawie były dwa odniesienia, a teraz zostało to doprecyzowane. To odniesienie jest bardziej przejrzyste.

Poprawka dziewiąta ma podobne odniesienia jak poprawka pierwsza. Zmienia się tu treść zapisu; teraz mówi się o osobie, dla której poszukuje się zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Tak więc są to poprawki doprecyzowujące tę ustawę.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Witam panią mecenas jeszcze raz.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Te poprawki nawiązują do dyskusji, która odbyła się na posiedzeniu komisji. Związane są one z definicją osoby poszukującej pracy. Za osobę poszukującą pracy uznaje się osobę, która – jest to warunek konieczny – zarejestrowana jest w urzędzie pracy. Rozszerza się w ten sposób krąg tych osób poprzez bardziej przedmiotowe określenie działalności agencji.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Stanowisko Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Rynku Pracy
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Tadeusz Olejarz:**

Gorąco popieramy te poprawki. Są takie, jakie być powinny, zgodne z intencją tego przepisu.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś pytania?

Jeśli nie ma, to możemy przystąpić do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawek pierwszej, szóstej i dziewiątej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 8 głosami, przyjęła poprawki pierwszą, szóstą i dziewiątą.

Przystępujemy do poprawki drugiej. Przyjęcie poprawki drugiej wyklucza głosowanie nad poprawką trzecią.

Oddaję głos pani senator wnioskodawczyni.

Senator Alicja Stradomska:

Co do poprawki drugiej... Na posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia w dniu 13 grudnia 2002 r. zatwierdziliśmy poprawkę trzecią, która uchylała pkt 3, a moja poprawka jeszcze bardziej doprecyzowuje to, co wynika z poprawki trzeciej.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Pani Mecenass, proszę.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Może jeszcze słowo tytułem uzupełnienia. Otóż poprawka druga ma na celu zachowanie dotychczasowego zadania wojewódzkich rad zatrudnienia określonego

w pktcie 2. Jest to ocena racjonalności gospodarowania środkami Funduszu Pracy. Oprócz tego powoduje ona przeniesienie treści pktu 2 do pktu 3, czyli powoduje zmianę tego, co uchwalił Sejm. Komisja, przyjmując poprzednią poprawkę, miała na celu wyłącznie wyeliminowanie powtórzenia normy z pktu 2 w pktcie 3. Ta poprawka oprócz eliminacji tego powtórzenia pozostawia jeszcze zapis o ocenie racjonalności gospodarowania środkami Funduszu Pracy jako zadaniu wojewódzkich rad zatrudnienia.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.
Stanowisko ministerstwa?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Rynku Pracy
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Tadeusz Olejarcz:**

Przyznaję, to nasza wina. Nie dopilnowaliśmy tego. Rzeczywiście chodzi o nadanie nowego brzmienia pktowi 3, a nie o likwidację zapisu o ocenie racjonalności gospodarowania środkami Funduszu Pracy. Przez przeoczenie nadano zły numer. Zmienia się brzmienie nie pktu 3, tylko pktu 2. Nieporozumienie wynikało z tego, że wystąpiły dwa prawie identyczne zapisy w dwóch różnych punktach.

Tak więc jak najbardziej popieramy przyjęcie tej poprawki.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Chodzi o poprawkę drugą. Poprawka trzecia stanie się nieaktualna.

Przewodniczący Marek Balicki:

Czy są jakieś pytania?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Rozpatrujemy poprawkę drugą.

Pan senator Cieślak, proszę.

Senator Jerzy Cieślak:

Zamiast pytania chcę skierować prośbę do przedstawicieli Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Proszę państwa, niektóre z tych błędów, które zostały znalezione w czasie poprzedniego posiedzenia, są, przyznacie państwo, błędami żenującymi. Bylibyśmy bardzo zadowoleni, gdyby dyskusje prowadzone w komisjach dotyczyły problemów wyższego rzędu, gdyby ich poziom był wyższy i gdybyśmy nie musieli usuwać ewidentnych niedopatrzeń w treści ustaw, bo to zawsze jest przykre.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką pani senator Stradomskiej. Przyjęcie poprawki drugiej wyklucza głosowanie nad poprawką trzecią.

Kto jest za przyjęciem poprawki drugiej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 8 głosami, przyjęła poprawkę drugą.

Przechodzimy do poprawki czwartej.
Proszę bardzo, Pani Mecenas.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Ta poprawka ma na celu usunięcie zbędnego powtórzenia normy w dwóch następujących po sobie przepisach.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.
Czy stanowisko ministerstwa się nie zmieniło?
Czy są jakieś pytania? Nie ma.
Przystępujemy do głosowania.
Kto jest za przyjęciem poprawki czwartej, proszę o podniesienie ręki.
Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 8 głosami, przyjęła poprawkę czwartą.
Poprawka piąta.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Doprecyzowuje ona odesłanie.

Przewodniczący Marek Balicki:

Stanowisko rządu się nie zmieniło. Pytań nie ma.
Głosujemy.
Kto jest za przyjęciem poprawki piątej, proszę o podniesienie ręki.
Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 8 głosami, przyjęła poprawkę piątą.
Szósta poprawka jest już przegłosowana.
Poprawka siódma.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Ta poprawka ma na celu wskazanie, że okres zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych będzie zaliczony do okresu uprawniającego do emerytury. Jest to może niedoskonała poprawka, lecz mimo całodniowego zastanawiania się nad tym lepszego zapisu nie udało się wypracować. Każde inne rozwiązanie powodowałoby jeszcze większe komplikacje.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.
Jest poparcie.
Czy są pytania?

Jeśli nie, to przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki siódmej, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 8 głosami, poparła poprawkę siódmą.

Poprawka ósma.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Aleksandra Skorupka:**

Ta poprawka usuwa punkt, który okazał się zbędny z tego powodu, że na mocy wcześniejszych i bieżącej nowelizacji przepisy, do których odsyła, zostały uchylone.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Stanowisko ministerstwa nie uległo zmianie. Pytań nie ma.

Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem ósmej poprawki, proszę o podniesienie ręki.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie, 8 głosami, przyjęła poprawkę ósmą.

W ten sposób wszystkie poprawki zostały przegłosowane.

Pozostaje wyznaczenie senatora sprawozdawcy.

Czy pani senator Stradomska jest gotowa być nadal senatorem sprawozdawcą?

Jeśli komisja nie ma żadnych uwag, to pani senator Stradomska będzie senatorem sprawozdawcą.

W ten sposób został wyczerpany punkt drugi porządku obrad.

Zamykam posiedzenie komisji.

Dziękuję przedstawicielom Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, pani mę-
cenas oraz paniom i panom senatorom.

Uchroniliśmy się od późnonocnego posiedzenia komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 20 minut 28)

